

VERSLAG VAN DE 90^E OVERLEGVERGADERING VAN COLLEGE VAN BESTUUR EN UNIVERSITEITSRAAD D.D. 18 MEI 2009

5 **Aanwezig:** Te Beest, Van Dam en Van der Heijden (CvB); Louw (SCvB).
Van Baardewijk, De Bakker, Bloys, Bogaard, Geleijnse (voorzitter), Van Heijningen, Jonkman, Kaptein, Mauritz,
Musa, Takes, Van Proosdij, Stol (griffier), Van der Velde en Van Zijljen.

10 **Afwezig m.k.:** Amersfoort, Casteleijns en Van Kessel.

10 **1. Opening**

De voorzitter opent de vergadering om 12.05 uur.

15 **2. Onderwijszaken**

15 Vanuit de Raad wordt opgemerkt dat er veel middelen zijn ingezet om de bekendheid van minoren te vergroten, maar dat er toch geluiden opgevangen worden dat studenten nog te weinig weten over te volgen procedure etc. en te weinig concrete informatie ontvangen van de faculteiten en opleidingen. Van Dam meldt dat de minoren in het Leids Register van Opleidingen 2009-2010 zijn opgenomen en dat er richting studenten veel gecommuniceerd is over de procedure via web, nieuwsbrieven en dat vanaf 1 mei jl. in de e-gids allerlei informatie over minoren gevonden kan worden. Daarnaast is er veel gedaan om faculteiten, opleidingen en studieadviseurs te bereiken, omdat bij hen de meeste vragen zullen komen. Voorts is de faculteiten gevraagd via mail en blackboard de studenten nogmaals te attenderen op het minoraanbod en om ervoor te zorgen dat de informatie daar terecht komt waar de vragen gesteld zullen worden. Bij enkele faculteiten wordt/is een markt georganiseerd over minoren, om op die manier de minoren onder de aandacht te brengen. Ook kunnen via de Studielijn vragen gesteld worden: de gestelde vragen zullen met het antwoord in een rubriek 'meest gestelde vragen' worden opgenomen. Van Dam is van mening dat de communicatie richting faculteiten veelvuldig en helder is en dat er alles aan gedaan is om de informatie daar te krijgen waar er behoefte aan is. De Raad is blij met alles wat er gedaan is, maar merkt op dat het probleem blijft dat veel studenten nog steeds onbekend zijn met minoren en vraagt of er gemonitord kan worden voordat er dingen mis gaan. Van Dam meldt dat niet gemonitord kan worden wat niet gebeurt: evaluatie van de gang van zaken kan uiteraard wel plaatsvinden. Desgevraagd zegt Van Dam wel toe dat het belang van informatie over minoren (o.a. via facultaire markt) nogmaals onder de aandacht van de faculteiten zal worden gebracht. Van der Heijden vult aan met de mededeling dat in het bestuursberaad van deze week de zorg over de informatievoorziening aan de decanen zal worden overgebracht.

25 **3. Naar 1 bibliotheekorganisatie**

35 Zie de stukken ad punt 6 van de UR-vergadering d.d. 11 mei 2009, het toegezonden conceptadvies van de Universiteitsraad, het toegezonden concept-instemmingsbesluit van de personeelsgeleding van de UR en nadere toelichting bij de financiële aspecten van het Plan voor de Universitaire Bibliotheekorganisatie Leiden (UBL).
Van der Heijden meldt te begrijpen dat de Raad behoefte had aan extra informatie over de financiële aspecten van het Plan voor de Universitaire bibliotheekorganisatie Leiden (UBL). Er is getracht met deze informatie meer inzicht te geven in de kosten van verhuizing en verbouwing. Vanuit de Raad wordt opgemerkt dat onduidelijk blijft wat de verhuiskosten en de kosten van op- c.q. 40 aanbouw van het UB-gebouw zijn, maar zeker is dat deze fors zullen zijn. Voor de verhuizing wordt een niet onderbouwde additionele kostenpost 'in de orde van 1 M€' genoemd en voor de bouwkosten wordt – eveneens niet onderbouwd – een maximaal aan de bibliotheek toe te rekenen bedrag van 2 M€ vermeld. De Raad informeert of de op- c.q. aanbouw per definitie gerealiseerd zal worden of dat deze optie nog open is. Het blijft moeilijk een goed onderbouwd advies te geven zonder uitkomsten van het onderzoek van Vastgoed en gevraagd wordt wanneer deze beschikbaar zullen zijn. Van der Heijden kan zich deze vragen voorstellen, maar helaas zijn de antwoorden nog niet te geven. Er wordt een business case gemaakt voor de opbouw van de bibliotheek, maar op dit moment is belangrijk dat uitgesproken wordt dat men een bibliotheekorganisatie wil. Het is goed voor de beschikbaarheid van de collecties van de betrokken bibliotheken, voor de openingstijden, voor het personeel en voor de uitstraling van UBL. Wanneer financiering van de opbouw moeizaam zou worden, is fundraising onder alumni een van de mogelijkheden omdat het project haalbaar, zichtbaar en invoelbaar is. Wat betreft de business case meldt Te Beest dat geïnventariseerd wordt hoe de door de opbouw vrijkomende ruimte ingezet kan worden. Daarnaast is belangrijk wat Archeologie doet, maar het ziet ernaar uit dat deze naar het UB-gebouw zal verhuizen waardoor ruimte vrijkomt voor KITLV. Te Beest meldt dat de business case, die bepalend is of de opbouw doorgaat of niet, voor de zomer klaar zal zijn. Vanuit de Raad wordt opgemerkt dat eerst na verschijning van de business de maximale investeringskosten bekend zullen zijn. Voorts wordt gevraagd naar de huisvesting van de collecties en het personeel van de kleine bibliotheken. Te Beest meldt dat in de businesscase niet alleen de kosten van opbouw van het UB-gebouw gepresenteerd zullen worden, maar dat verschillende varianten onderzocht zullen worden waarbij ook de herinrichting van vrijkomende ruimtes in het WSD-complex meegenomen zullen worden. De hoogte van de eventueel door fundraising te verkrijgen bijdrage kan pas bepaald worden nadat de business case rond is en duidelijk is om welke bedragen het gaat. Wanneer het financieel niet haalbaar blijkt, zal het UB-gebouw blijven zoals dat nu is. In reactie op de opmerking dat er dan geen besparing van 1 M€ gerealiseerd kan worden antwoordt Van der Heijden dat er andere oplossingen denkbaar zijn.
60 Wat betreft het recht van de UR in dezen – advies dan wel instemming (personeelsgeleding) – wordt vanuit de Raad gemeld dat nog niet duidelijk is hoe het juridisch in elkaar zit. De AbvaKabo-fractie merkt op dat uitgangspunt is dat de Raad het plan N1B op zich niet slecht vindt, maar dat zijn fractie van mening is dat de personeelsgeleding instemmingsrecht heeft. Er zijn inhoudelijk drie punten van zorg, t.w. 1) wat gebeurt er met Azië – Kern, 2) zijn er redelijke garanties voor medewerkers die geen deel zullen gaan uitmaken van UBL dat zij binnen of buiten de universiteit werk vinden (is ook een financieel motief, want mensen ontslaan kost 65 geld) en 3) het ontbreken van een overzicht van de kosten en opbrengsten van UBL, inclusief de kwestie van de business case. Zijn fractie stemt graag in met het voorliggende plan, wanneer deze punten naar genoegen worden geregeld. Van der Heijden meldt dat er voortdurend overleg zal blijven bestaan tussen de bibliothecaris en de bibliotheken, dus ook die van Azië – Kern, mede omdat deze onderdelen belangrijk zijn voor het profiel van de universiteit. Er is het College veel aan gelegen dat er duidelijkheid is en dat bestaande zorgen zo veel mogelijk worden weggewomen. Wat betreft de personele consequenties wordt de richting waarin gedacht wordt gedeeld, omdat gedwongen ontslagen inderdaad geld kosten. Er kan echter geen garantie worden gegeven dat er helemaal geen gedwongen ontslagen zullen vallen, omdat nooit duidelijk is hoe het natuurlijk verloop zal zijn. Bij de 0-meting van eind 2007 is berekend dat 18 fte zouden moeten verdwijnen, sindsdien wordt een selectieve vacaturestop gehanteerd en bij een aantal vacatures dat vervuld moest worden is dat gebeurd met tijdelijke aanstellingen. De verwachting is dat na natuurlijk verloop, fpu en

pensionering van de 18 fte nog een à twee fte over zijn, die wellicht vrijwillig elders een andere baan zullen zoeken. De kans is dus gering dat er gedwongen ontslagen zullen moeten vallen, maar een garantie zal nooit worden gegeven. Wat betreft de bezuiniging hoopt Van der Heijden dat op basis van de geleverde extra informatie duidelijk is dat ten opzichte van de 0-meting van eind 2007 het plan tot een besparing van 1 M€ leidt. De AbvaKabo-fractie meldt dat het streven naar het voorkomen van gedwongen ontslagen duidelijk is; er is echter niet gevraagd om een garantie dat geen gedwongen ontslagen zullen vallen, maar om een garantie dat betrokkenen binnen of buiten de universiteit aan het werk kunnen blijven. Samenvattend betekent het volgens AbvaKabo-fractie dat ingestemd kan worden wanneer de gevraagde informatie voorhanden is en aan genoemde voorwaarden is voldaan. Er is volgens deze fractie geen tijdnoed; wanneer alle informatie er is, kunnen over enkele weken instemming en advies gegeven worden. Van der Heijden is bij met de mededeling dat het geen slecht plan is en er inhoudelijk niet te veel bezwaren zijn. Hij is echter van mening dat er voortgang moet zijn na alle discussie die gevoerd is, omdat de onzekerheid voor het personeel niet langer dan nodig is moet blijven voortbestaan en omdat de verkiezing van een DR van de UBL in gang gezet moet worden: er moet deze week een beslissing genomen worden. De AbvaKabo-fractie meldt het hiermee grotendeels eens te zijn, maar is van mening dat aan advies en instemming verduidelijking op de eerdergenoemde drie punten vooraf dient te gaan. Desgevraagd meldt Te Beest dat de business case begin juli voorhanden zal zijn en dat het onwenselijk is dat besluitvorming uitgesteld wordt. Van der Heijden herhaalt dat de hoofdvraag de vorming van één bibliotheekorganisatie betreft en dat over de behuizing later gesproken kan worden, wanneer de business case gereed is. Afgesproken wordt dat de Raad in de aansluitende UR-vergadering zijn reactie zal vaststellen.

4. Instellingsplan 2010 - 2014

Zie de stukken ad punt 7 van de UR-vergadering d.d. 11 mei 2009, de reactie van de Universiteitsraad en concept-UR-instemmingsbesluit nr. 96

In reactie op het conceptadvies van de Raad meldt Van der Heijden dat het streven om met behoud van kwaliteit het marktaandeel te vergroten belangrijk is om financieel in balans te blijven. Een stijging van 0.1 in marktaandeel betekent al een grote som extra geld. Een stijging tot 10% is het algemene streven, maar duidelijk is dat in sommige richtingen weinig of geen groei meer zit. Het aanbieden van nieuwe of vernieuwde opleidingen zal ook moeten bijdragen aan de beoogde groei van het marktaandeel. Er zit weliswaar groei in de absolute aantallen vooraanmeldingen voor 1 september a.s. met uitzondering van Geesteswetenschappen, die daarom nieuwe en vernieuwde opleidingen aan gaat bieden, maar het marktaandeel blijft nog achter en daar zal aan getrokken moeten worden. Wat betreft tenure track betreft wordt aangegeven dat deze mogelijkheid binnen W&N in praktijk gebracht wordt en dat bij andere faculteiten ook een dergelijk systeem gehanteerd zou kunnen worden, maar dat 1 op 1 overzetting van β naar α en γ is niet mogelijk. Wat betreft de 2^e en 3^e geldstroom wordt opgemerkt dat deze niet geïsoleerd gezien kunnen worden. De werving van deze geldstromen is van essentieel belang voor de hele universiteit, omdat de omvang van deze geldstromen groter wordt. De werving van deze middelen voor onderzoek, en steeds meer ook voor onderwijs, dienen in onderlinge competentie verdiend te worden. Bezien zal worden of dit in het IP anders weergegeven kan worden. De keuze om bij het nieuwe bekostigingsmodel AEG-2 successen in de 2^e en 3^e geldstroom te premieren is een van de vijf parameters; gerealiseerde studiepunten, behaalde ba- en ma-diploma's en gerealiseerde promoties horen daar ook bij. Het is dus zo dat faculteiten die minder 2^e en 3^e geldstroomgeld binnenhalen dan β -faculteiten op andere gebieden succesvol kunnen zijn. De premiering op 2^e en 3^e geldstroomonderzoek moet overigens ook gezien worden als een aansporing tot extra inspanningen. Bekeken zal worden of een zodanige verwoording in het IP gemaakt kan worden dat eenieder zich daarin zal kunnen vinden. In aansluiting op de toegezegde toevoeging van *voorgenomen* bij het University College wordt aangegeven dat Den Haag als tweede vestigingsplaats voor de universiteit erg belangrijk is. Het onderwerp komt in augustus in de UR aan de orde naar aanleiding van de uitkomst van de Siriusaanvraag. Vanuit de Raad wordt opgemerkt dat het beleid rond 2^e en 3^e geldstroom niet fundamenteel anders is geworden, maar dat wetenschappelijke kwaliteit wel gelijkgesteld wordt met verdienvermogen. 2^e en 3^e geldstroom worden financieel gezien steeds belangrijker, maar de achterliggende vraag is wat het qua wetenschap oplevert. Gesuggereerd wordt een mogelijke aanpassing van AEG te plegen in die zin dat meer gekeken wordt naar gerealiseerde proefschriften dan naar 2^e en 3^e geldstroom. Van der Heijden merkt op dat niet alleen β -faculteiten andere geldstroomgelden (met name 2^e) binnenhalen, maar dat er ook faculteiten zijn die dat doen, waarbij het meer gaat om 3^e geldstroom. Getracht wordt om met de beschikbare middelen een incentive te geven om een gezond financieel leven te leiden. Desgevraagd meldt Van der Heijden dat over accommodatie van studentenaanwas bij faculteiten en opleidingen gesproken zal worden wanneer uitbreiding nodig is en dat over studentenhuysvesting nader overleg met de gemeente Leiden gevoerd zal worden, omdat ook deze een groot belang hecht aan een groeiende studentenpopulatie. Gevraagd naar de omvang van de extra gelden die binnenkomen bij groei van het marktaandeel, meldt Te Beest dat de bekostiging bepaald wordt door de eerstejaarsinstroom, behaalde diploma's en gerealiseerde promoties en dat stijging van het marktaandeel met 0,1 % een bedrag aan extra middelen van circa 1,3 M€ oplevert. De middelen zijn echter afhankelijk van de sector waarin de groei zich voordoet (het accommoderen van studenten bij W&N en Geneeskunde is duurder). Afgesproken wordt dat de Raad in zijn aansluitende vergadering zijn reactie zal vaststellen.

5. Kadernota 2010 - 2013

Zie de stukken ad punt 5 van de UR-vergadering d.d. 11 mei 2009 en het toegezonden conceptadvies van de Universiteitsraad. In reactie op het conceptadvies van de Raad meldt Te Beest dat een heel voorzichtige aanname gehanteerd wordt in het beleid om het marktaandeel te laten groeien (deze loopt van 8,2 via 8,3 naar 8,4) en dat daar in de Kadernota ook nadrukkelijk van uitgegaan wordt. Dat is ook de reden waarom er geen plan B is: de beoogde groei is in de ogen van het College een realistische. De maatregelen ter verbetering van het studiesucces vergen geen bijzondere budgettaire voorzieningen; de kosten worden gedekt binnen de reguliere budgetten die voor onderwijs beschikbaar zijn. Het College is met de Raad van mening dat de nog in te vullen bezuinigingen niet - of in ieder geval zo min mogelijk - ten koste mogen gaan van onderwijs en onderzoek of van voorzieningen ten behoeve van onderwijs, maar het kan nog niet aangeven waar wel bezuinigd zal worden omdat daarover nog overleg gevoerd wordt. Te Beest meldt dat wanneer reserveringen niet nodig blijken te zijn om onverhoopte tegenvallers op te vangen, deze aan het eigen vermogen kunnen worden toegevoegd, waardoor aflossing kan plaatsvinden of minder geld geleend hoeft te worden. Wat betreft investering van universitaire middelen in het University College wordt gemeld dat hierop in de raadsvergadering reeds afdoende is gereageerd (een deel van de aanloopkosten zal betaald worden uit het Vernieuwingsfonds, zie begroting 09-12). De daling van budgetten bij Geesteswetenschappen en W&N worden mede veroorzaakt door verlaging van de nullast bij kleine opleidingen en de overheveling naar NWO, waardoor deze faculteiten genoopt worden maatregelen te nemen om de financiële zaken op orde te brengen. Bij beide faculteiten is of wordt een grote reorganisatie uitgevoerd, waarvoor voorzieningen ten laste van het resultaat van 2008 zijn gebracht. Voor de reactie op het gestelde over te weinig differentiatie wat betreft 2^e en 3^e geldstroom tussen β -faculteiten en α - en γ -faculteiten wordt verwezen naar hetgeen bij het vorige agendapunt – Instellingsplan – is vermeld.

In antwoord op de vragen of de faculteiten W&N en Geesteswetenschappen zelf mogen bepalen hoe ze de budgetdaling verwerken en dus tussen kaasschaaf of hakmes mogen kiezen meldt Te Beest dat bij W&N het onderdeel IBL gereorganiseerd is en het bestuur bereid is zich op verdere mogelijkheden te bezinnen. Bij Geesteswetenschappen is op dit moment een reorganisatie gaande bij het oude onderdeel Letteren. Tot op zekere hoogte mogen de faculteiten zelf uitmaken waarop en hoe bezuinigd wordt, maar een reorganisatievoorstel wordt met het College besproken om te bezien of dit strookt met profiel van de faculteit e/o de universiteit. Desgevraagd meldt Van der Heijden dat met Geesteswetenschappen voortdurend overleg gevoerd wordt hoe de groei in studentenaantallen gerealiseerd kan worden en dat daarbij ook de aantrekkingskracht van nieuwe en vernieuwde opleidingen aan de orde komt. Er is een aantal opleidingen dat het goed doet, maar er zijn ook opleidingen die weinig studenten trekken. Het is niet te verwachten dat bij laatstgenoemde opleidingen grote aantallen studenten zullen komen, maar er kan wel verstandig beleid op los gelaten worden om deze opleidingen door vernieuwing en clustering aantrekkelijker te maken. Desgevraagd meldt Van der Heijden dat met betrekking tot de gewenste groei van het marktaandeel in de bestuursafspraken per faculteit het aantal studenten dat per jaar in zou moeten stromen is vastgelegd en dat daarbij ook aangegeven is hoe deze gerealiseerd zouden moeten (kunnen) worden.

Afgesproken wordt dat de Raad in zijn aansluitende vergadering zijn advies zal vaststellen.

6. **Mededelingen**

Van dit agendapunt wordt geen gebruik gemaakt.

7. **Rondvraag**

In reactie op de vraag over de University Card meldt Te Beest dat binnen een aantal weken een plan van aanpak rondom deze kaart zal worden vastgesteld en dat dan aangegeven zal worden op welke termijn de aanbesteding zal plaatsvinden. Het heeft meer tijd gekost, omdat invoering van deze kaart niet zonder risico's is. Desgevraagd meldt Te Beest dat de kaart vele toepassingsmogelijkheden zal kennen en op den duur ook een betaalfunctie zal hebben; invoering zal gefaseerd plaatsvinden om de kosten beheersbaar te houden. In reactie op de vraag of het College een actieve bijdrage zal leveren aan de zoektocht van het LAK naar alternatieve financiering meldt Te Beest dat het LAK en ICS een taakafstemming hebben gemaakt, waarbij afgesproken is wie wie zal benaderen om financiering van het theaterbudget vanaf het seizoen 2010-2011 over te nemen. Er is een groot aantal gesprekken gevoerd (waaronder met de gemeente Leiden), maar tot op heden is er nog geen resultaat geboekt. Wanneer de financiering overgenomen wordt door anderen, zal de universiteit de theaterlocatie om niet beschikbaar stellen. Wanneer de financiering niet in één keer maar in een klein aantal geleidelijke trajecten overgenomen kan worden, zal het College steun bieden waar het kan omdat het gedwongen ontslagen wil vermijden. Een oplossing zou zijn wanneer de theatergezelschappen door Den Haag zouden worden gefinancierd en de podia door de gemeente en de provincie. In reactie op de vraag inzake de wijziging van de reorganisatiecode meldt Van der Heijden dat het Lokaal Overleg daarbij de gesprekspartner van het College is; de gewijzigde code zal aan de Raad worden toegezonden. Vanuit de AbvaKabo-fractie wordt uit deze mededeling geconcludeerd dat de wijzigingen reeds hun beslag hebben gekregen en gevraagd wordt of de UR niet bij de redactie betrokken had moeten worden aangezien de UR in deze code een rol is toebedeeld. Van der Heijden meldt dat in Leiden is afgesproken dat het Lokaal Overleg in deze de gesprekspartner van het College is. De rol van de UR is vastgelegd in de WHW en die ligt op het gebied van het beleid van de universiteit: het College wil aan die scheiding vasthouden. Vanuit de AbvaKabo-fractie wordt opgemerkt dat men niet de suggestie wilde wekken om daaraan te tornen, maar in de reorganisatiecode is voor de UR een rol weggelegd en de vraag is of het geen aanbeveling zou hebben verdiend de UR te kennen in de voorgenomen wijziging van de code. In reactie op het antwoord op de vragen over bezuiniging op de EL-CID-commissie wordt door de SGL gemeld dat in het jaar 2008 een deel van de subsidie van de universiteit niet gebruikt hoefde te worden, omdat er voldoende inkomsten uit acquisitie zijn geworven: de vraag is of dat - gezien de crisis - dit jaar ook zo zal zijn. Van der Heijden meldt dat de hele universiteit met bezuinigingen wordt geconfronteerd; de in 2008 opgebouwde financiële ruimte rechtvaardigt de taakstelling en zal er niet toe leiden dat de kwaliteit van de EL-CID-week zal worden aangetast. Overigens is afgesproken dat de EL-CID-commissie zich zal melden wanneer de overige inkomsten drastisch minder zijn, zodat naar een oplossing gezocht kan worden.

8. **Sluiting**

Alvorens de voorzitter de vergadering om 14.14 uur sluit, verzoekt hij de raadsleden over 10 minuten terug te zijn in de zaal voor de aansluitende UR-vergadering.

50